

Odense Havn
Noatunvej 2
5000 Odense C

Kystdirektoratet
J.nr. 15/00735-34
Ref. Bertram Tobias Hacke
16-12-2015

Tilladelse til udvidelse af sejlrende i Odense Fjord

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til at udvide eksisterende sejlrende i Odense Fjord, på de vilkår som fremgår nedenfor.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet har videre vurderet, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse for projektet.

Lovgrundlag

Udvidelse af sejlrende på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 4 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 267 af 11/03/2009).

Kystdirektoratet skal vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår anlæg og udvidelse af havne og kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 874 af 02/09/2008).

Kystdirektoratet skal samtidig vurdere om projektet kræver en vurdering af virkningen på miljøet (VVM), jf. bekendtgørelse om miljømæssig vurdering af visse anlæg og foranstaltninger på søterritoriet (BEK nr. 579 af 29/05/2013).

Det ansøgte projekt er omfattet af § 3, stk. 1 nr. 9 i ovenstående bekendtgørelse.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Udformningen og etableringen af sejlrenden skal ske i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af sejlrenden.
3. Samtidig med at uddybningsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen

(gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver anlæggets endelige position.

4. Tilladelsen bortfalder hvis uddybningsarbejdet ikke er afsluttet indenfor 2 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
5. Anlæggets ejer forpligter sig til at vedligeholde sejlrenden.
6. Tilladelsen til at sejlrenden må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
7. Uddybningsarbejdet må ikke forekomme i perioden april til oktober, med mindre der foreligger aftale med lokale fiskere herom jf. høringssvar fra NaturErhvervsstyrelsen (for perioden august-oktober).
8. Tilladelsen til sejlrenden bortfalder såfremt:
 - sejlrenden ikke længere anvendes
 - sejlrenden ikke vedligeholdes eller straks genetableres, eller
 - vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for et, i forbindelse med sejlrendens tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede sejlrendes sikkerhed eller stabilitet.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på bekendtgørelse 1351 af 5. december 2013 om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Begrundelse for tilladelsen

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn der taler imod projektet. Kystdirektoratet har bl.a. vurderet at udvidelse af sejlrenden kan forekomme uden at have væsentlige påvirkning på eksisterende naturhensyn. Denne vurdering er bl.a. blevet vægtet på baggrund af de indkomne høringssvar samt fremsendte redegørelser i ansøgningsmaterialet.

Kystdirektoratet har endvidere tillagt det værdi, at der er tale om en mindre udvidelse af eksisterende sejlrende i Odense Fjord, der har tilknytning til erhvervshavnene Odense Havn og OST Nord.

Begrundelse for ikke at kræve en konsekvensvurdering

En stor del af Odense Fjord er udpeget som international naturbeskyttelsesområde, Natura 2000. Sejlrenden mellem Odense Havneterminal og Gabet ligger delvist inden for området.

Natura 2000-området Odense Fjord Nr. 110 indeholder habitatområde H94 og EF-fugle-beskyttelsesområde F75. Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området eller bilag IV arter. Kystdirektoratet vurderer således at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for, samt for bilag IV arter. Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af de indkomne høringssvar fra ansvarlige myndigheder samt fremsendte redegørelser i ansøgningsmaterialet, herunder tidligere udarbejdet .

Kystdirektoratets vurdering, af at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering, skyldes bl.a. at projektet ikke vil medføre væsentlige ændringer eller øget driftsforstyrrelser. Endvidere er det tillagt værdi, at anlægsarbejdet forekommer i et bestemt tidsperiode af hensyn til at begrænse påvirkningen på den marine flora og fauna, herunder for væksten af ålegræs. Rådgiver har fremhævet, at det vurderes at uddybningen er af så lille karakter, at der ikke vil opstå varige skader på de lavvandede områder med rige flora-faunasamfund i Odense Fjord. Vandstrømmen ind- og ud af Odense Fjord bevæger sig i væsentlighed igennem den etablerede sejlrende, hvorfor det fagligt vurderes at eventuelt spild primært forbliver i sejlrenden og ikke negativt påvirker de omkringliggende områder.

Endvidere har Kystdirektoratet tillagt det værdi, at ansøgers rådgiver i ansøgningsmaterialet har fremhævet, at for de ynglende fuglearter der er udpeget i fuglebeskyttelsesområdet nr. 75, vurderes at potentielle konsekvenser i forbindelse med udvidelsen af sejlrenden primært kan omfatte øget støj og generel forstyrrelse af de ynglende fugle i selve anlægsfasen. På baggrund af afstanden til arternes ynglepladser og arbejdets karakter vurderes der imidlertid ikke at være nogen negativ effekt på ynglefuglene inde i selve fuglebeskyttelsesområdet.

Begrundelse for ikke at kræve en VVM-redegørelse

Kystdirektoratet skal vurdere om der skal udarbejdes en VVM-redegørelse for projekter omfattet af bekendtgørelse om miljømæssig vurdering af visse anlæg og foranstaltninger på søterritoriet.

Vurderingen sker under hensynstagen til de kriterier, som er anført i bilag 1 til bekendtgørelsen.

For at kunne foretage denne vurdering har Kystdirektoratet bl.a. indhentet udtalelser fra andre berørte myndigheder.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet at projektet ikke vil indebære sådanne væsentlige påvirkninger af miljøet, at der bør udarbejdes en VVM-redegørelse for projektet.

Kystdirektoratet har i forbindelse med denne afgørelse lagt vægt på at der er tale om udvidelse af eksisterende sejlrende, hvor der i dag i forvejen er væsentlige driftsaktiviteter forbundet hermed. Disse eksisterende driftsaktiviteter forventes ikke at øges eller ændres mærkbart på baggrund af sejlrendeudvidelsen.

Projektbeskrivelse

Sejlrenden ind til OST Nord i Odense Fjord ønskes uddybet, således sejlrenden får en dybde på 8 meter og en bredde på 150 meter. Sejlrenden er ca. 6,5 km lang og forbinder "Gabet" med OST Nord igennem Odense Yderfjord.

Den eksisterende sejlrende har en garanteret vanddybde på 7,5 meter, med lokale variationer på min. 8 meters dybde. Ud fra foretaget søopmåling, skal der uddybes i alt 140.000 m³.

Uddybningsmaterialet skønnes at være nyttiggørelsesegnet og ønskes benyttet som fyldmateriale ved den godkendte udvidelse af OST Nord. Opgravningsmateriale som pga. beskaffenhed ikke kan nyttiggøre ønskes klappet på eksisterende udlagte klappladser. Sejlrenden kan ses af vedlagte kort.

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Søfartsstyrelsen, Naturstyrelsen, NaturErhvervstyrelsen, Trafik- og Byggestyrelsen, Øhavsmuseet, Odense Kommune, Nordfyns Kommune, Kerteminde Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Ejendomsforeningen Danmark og Geodatastyrelsen.

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger.

Nordfyns Kommune skrev den 11. september 2015 følgende:

" Nordfyns Kommune har gennemgået ansøgningsmaterialet vedr. udvidelse af sejlrenden i Odense Fjord. Kommunen har en enkelt bemærkning vedrørende den

del af uddybningen, der sker i Gabet. Det fremstår ikke klart, om uddybning af sejlrenden på vestsiden af Gabet sker udsedimenteret materiale/oprensningmateriale eller i intakte aflejringer. Nordfyns Kommune mener, at man bør forholde sig til, om uddybningen på dette sted kan medføre en øget erosion, der på sigt kan udgøre en risiko for fyret på Enebærodde og for habitatnaturtyperne på Enebærodde, som udgør en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området Odense Fjord.”.

Naturstyrelsen skrev den 15. september 2015 følgende:

” Overvågning:

Projektet har betydning for Naturstyrelsens overvågning af ålegræs, især området nær Nørreholm (55°29,696N, 10°32,994; 55°29,875N, 10°33,221), kan påvirkes af tabt sediment. Dybdegrænsen af ålegræs indgår som et kvalitetselement i vandplanlægningen. Naturstyrelsen skal anmode om, at der ikke afgraves i forårsperioden og første del af sommeren, idet øget aflejring af sediment i de tilstødende vandområder, kan have en negativ effekt på nye/unge frøplanter af ålegræs.

Natura 2000 og bilag IV-arter:

Naturstyrelsen vurderer ikke, at projektet vil have en væsentlig påvirkning på Natura 2000-området ej heller ødelægge eller beskadige yngle- samt rasteområder for bilag IV-arter.

Naturstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til det ansøgte. ”.

Søfartsstyrelsen skrev den 27. august 2015 følgende:

” Søfartsstyrelsen ser intet sejladssikkerhedsmæssigt til hinder for det ansøgte.

I øvrigt henvises til bekendtgørelse 1351 af 5. december 2013 om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande.”.

NaturErhvervstyrelsen skrev den 15. september 2015 følgende:

”Naturerhvervstyrelsen, afd. i Fredericia, har flg. bemærkninger til ansøgningen: I området GABET, på begge sider af dette, er der bundgarnspladser tilmeldt hertil. Fiskeriet efter ål i bundgarnene, foregår særligt i efterårsmånederne. En uddybning af sejlrenden, vil derfor være at foretrække i månederne forinden august-oktober med, eller herefter.

Naturerhvervstyrelsen har ikke yderligere at bemærke til ansøgningen.”.

Odense Kommune skrev den 18. september 2015 følgende:

” Odense Kommune skal til projektet bemærke, at udvidelsen af sejlrenden i Odense Fjord er beliggende inden for og umiddelbart op til Natura2000 område

nr. 110 "Odense Fjord". Dette skal der lægges stor vægt på i Kystdirektoratets vurderinger.

Det vurderes, at mulige væsentlige indvirkninger på miljøet kunne være:

- Påvirkning af fouragerende og rastende fugle i Natura2000-området og området op til naturbeskyttelsesområdet.

- Afklaring af den fremtidig vedligeholdelse af sejlrenden, (yderligere opgravninger, hvornår på året, hvor ofte og i hvilket omfang (m3)?

- Frigivelse af miljøfarlige forurenende stoffer fra uddybning og fremtidig vedligeholdelse af sejlrende?

- I flg. DMP er hele fjorden udpeget som trækfuglereservat. Flere holme i sejlrenden er omfattet af strandbeskyttelseslinjen og er sandsynligvis af vigtig betydning som rastested og ynglesteder for kystfugle. Hvorledes påvirkes disse af gravearbejdet og fremtidig vedligeholdelse?"

Dansk Ornitologisk Forening skrev den 15. september 2015 bl.a. følgende:

"For Dansk Ornitologisk Forening er der ingen tvivl om, at Odense Havns projekt om udvidelse af sejlrenden i Odense Fjord har en karakter og et omfang, der klart forudsætter såvel en konsekvensvurdering som en VVM-procedure.

For det første er en væsentlig del af projektet beliggende inden for Natura 2000-området Odense Fjord, og hvis projektet gennemføres i den form, som det er beskrevet i ansøgningen, vil det helt sikkert medføre såvel varige som temporære ændringer af beskyttede naturtyper i fjorden. Det gælder ikke mindst for naturtyper på lavt vand, der er vigtige som fouragerings- og rasteområder for fugle og fisk.

For det andet er der betydelig risiko for kraftig sedimentspredning i forbindelse med udvidelsen af sejlrenden. Sedimentspredningen vil uden tvivl kunne påvirke omkringliggende naturområder i Odense Fjord, herunder væsentlige områder inden for Natura 2000-området.

DOF opfordrer derfor til, at der gennemføres såvel en konsekvensvurdering af projektet som en VVM-procedure, så alle nødvendige beslutninger vedrørende projektet kan gennemføres på et velbelyst grundlag."

DOF har fremsendt følgende supplerende bemærkninger af 1. oktober 2015:

" Hermed uddybende svar til Kystdirektoratet på vegne af DOF Fyn og DOF: Vedr. udvidelse af sejlrende i Odense Fjord - sag 15/00735

Det fremgår ikke klart, om den forestående uddybning og udvidelse af sejlrenden alene finder sted inden for den nuværende 150 m brede sejlrende, således at uddybningen ikke vil reducere de lavvandede arealer i Natura 2000-området eller

op til Natura 2000 området, så fuglenes fourageringsområder på lavt vand reduceres.

Den medsendte VVM-screening er lavet til en tidligere udvidelse af sejlrenden. Screeningen medtager ikke de nye udpegningsarter for Odense Fjord: Havørn (Y) og Hjejle (T).

DOF mener, at Afsnit 4.3 i VVM-screeningen om sedimentspild ikke tager hensyn til de specielle forhold i Odense Fjord.

Det er anført, at Størstedelen af spildet vil udsedimentere i løbet af få timer og inden for et meget afgrænset område langs sejlrenden.

Dette er ikke korrekt, da sejlrenden leder tidevandet ind i Odense Fjord med et areal på 62 km², dvs. at en typisk vandstandsstigning på 0,5 m betyder, at der strømmer 31 mio. m³ vand ind gennem Gabet og sejlrenden på mindre end 6 timer, hvorfra det fordeler sig ud over de lavvandede eller ved lavvande tørlagte sandvader i fjorden.

Denne tidevandsstrøm vil bringe sedimenterne fra sejlrenden ud over store arealer, også i Natura 2000-området og påvirke habitaterne 1110 (vanddækkede sandbanker), 1140 (sandbanker blotte ved ebbe) og 1160 (større lavvandede bugter og vige). Hvis sedimenterne når at bundfældes, inden vandet trækker sig tilbage, vil det senere re-suspenderes i det lave vand ved blæst med bølger. Sedimenterne på sandbankerne vil således medføre en langvarig påvirkning af sigtddybden på de lavvandede arealer i fjorden, som er ekstremt vigtige for fuglenes fødesøgning, både de planteædende fugle og de fiskende udpegningsarter af terner (og evt. havørn), som vil få nedsat deres succesrate eller kunne se færre fisk.

DOF mener derfor, at tilladelsen skal stille krav til en effektiv reduktion af sedimentspild til arealerne uden for sejlrenden.

Sedimentspildets skadelige påvirkning på Natura 2000-området kan bedst reduceres, men næppe helt undgås, hvis uddybningsarbejderne kun sker ved faldende vandstand (ebbe) i fjorden.

Denne praksis vil føre sedimentspildet gennem sejlrenden ud af fjorden, hvor det meste vil sedimentere på dybt vand, inden strømmen vender.

Kontrol af sedimentspredningen kan i dag foretages med droner, så det kan dokumenteres, at sedimenterne ikke spredes uden for sejlrenden.

Hvis den maksimale mængde moræneler og gytje anført i ansøgningen udgraves, vil 4 % spild være 6.000 t suspenderet materiale, hvortil kommer den kumulative effekt fra sedimentspild fra uddybning ved udvidelsen af Havnerterminalen og fra uddybning af en ny sejlrende til Boels Bro. Dertil opslæmmede sedimentter fra erosion af moræneler, som det er tilladt indbygget i øerne ved Gabet.

Der bør med en strømningsmodel af tidevandsstrømmene i Odense Fjord redegøres for den samlede udbredelsen af sedimentterne fra disse fire kilder til sedimentspild.”

Alle bemærkninger blev den 24. september 2015 sendt i partshøring. På baggrund af partshøringen fremsendte ansøger rådgiver, Orbicon, d. 2. oktober 2015 følgende bemærkninger:

”Odense Havn bemærker, at Naturstyrelsen ønsker, at uddybningen ikke pågår i vækstsæsonen (sent forår – forsommer) for ålegræs. Odense Havn påtænker, at opstarte uddybningen hurtigst muligt i henhold til kommercielle forhold. Odense Havn mener derfor godt, at der kan tages hensyn til vækstsæsonen. Af tidligere erfaringer ønsker Odense Havn dog målbare faktorer for vækststart og vækstafslutning, således at påbegyndte arbejde kan afsluttes.

Odense Havn bemærker, at Nordfyns kommune er bekymret for, at yderligere uddybning ved Enebærodde vil medføre erosion som vil kunne skade fyrtårnet og habitatnaturtyperne på Enebærodde. Det kan oplyses, at området ved Enebærodde ikke er en del af nærværende uddybningsansøgning. Desuden kan det oplyses, at den på ansøgningens figur 2 angivne ”pulle” ved Enebærodde opstår ved udsedimentation af materiale som bevæges imod øst af nordsiden ved Hasmark. Det er Odense Havn som har oprensingsforpligtigelsen for sejlrenderne i Odense Fjord og der oprenses med jævne mellemrum på det pågældende sted ved Enebærodde da en sedimentophobning her er til fare for skibsfarten. Den nuværende sejlrende udvides således ikke tættere på Enebærodde Fyr.

Odense Havn påtænker, at påbegynde uddybningen i vinterhalvåret 2015/16 eller i henhold til kommercielle forhold. Odense Havn mener derfor godt, at der kan tages hensyn til bundgarnsfiskeriet, som pågår i august til oktober. Af tidligere erfaringer ønsker Odense Havn dog målbare faktorer for start og afslutning på sæsonen, således at påbegyndte arbejde kan afsluttes hhv. påbegyndes tidligere end 1. november.

Odense Havn tager DOF-Fyns høringssvar til efterretning. Odense Havn mener, at uddybningen er af så lille karakter, at der ikke vil opstå varige skader på de lavvandede områder med rige flora-faunasamfund i Odense Fjord. Vandstrømmen ind- og ud af Odense Fjord bevæger sig i væsentlighed igennem den etablerede sejlrende, hvorfor det fagligt vurderes at eventuelt spild primært forbliver i sejlrenden og ikke negativt påvirker de omkringliggende områder. I relation til kravet om udførelse af Natura 2000-konse-kvensvurdering henvises til Naturstyrelsens høringssvar. Naturstyrelsen administrerer den nationale Natura 2000-beskyttelse igennem habitatdirektivet. I høringssvaret nævner Naturstyrelsen, at der ikke forventes påvirkninger af udpegningsgrundlaget, som kan betegnes som skade.

I relation til Odense Kommunes kommentar vedr. nærhed til Natura 2000-området, henvises der Naturstyrelsens høringssvar. Det vurderes at et eventuelt sedimentspild vil fortrinsvis forblive på dybt vand i sejlrenden hvor uddybningen vil pågå. Da fouragerende og restende fugle lever på lavt vand forventes ingen bestandsmæssige effekter på disse fugle. Der pågår et kontinuerlig vedligehold af sejldybderne igennem Odense Yderfjord. Odense Havn har denne oprensingsforpligtigelse. Der forventes ingen ændring i disse aktiviteter som et resultat af nærværende uddybning. Dette skyldes, at tilsandingen i høj grad kommer fra lavere beliggende områder og er vind- eller bølgeinduceret. Denne tilsanding er uafhængig af bredden på sejlrenden. Som udgangspunkt er uddybningsmateriale (intakte geologiske lag) per definition ikke påvirket af menneskelig aktivitet og forventes derfor ikke at indeholde forhøjede niveauer af

tungmetaller eller miljøfremmede stoffer. Der er blevet udtaget sedimentprøver fra den øverste del af sedimentet ifm. uddybning af sejlrenden i 2010. Her blev der konstateret lettere forhøjede niveauer af enkelte tungmetaller og TBT. Materialet blev vurderet klappningsegnet. I relation til fjordens betydning for rastende fugle, så er der ingen tvivl om, at kyststrækninger og holme er af stor vigtighed. Således er det også vigtigt for Odense Havn at pointere, at den påtænkte sejlrendeudvidelse ikke forventes, at påvirke den umiddelbare kystzone”

Klagevejledning

Dette dokument indeholder tre afgørelser.

- Afgørelse om at give tilladelse til projektet,
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse, og
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Alle tre afgørelser kan påklages til miljø- og fødevareministeren.

For alle tre afgørelser gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Klage indgives til Kystdirektoratet, som videresender klagen til miljø- og fødevareministeren sammen med sagens akter.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Med venlig hilsen

Bertram Tobias Hacke

91 33 84 28
bth@kyst.dk

Kopi til: Søfartsstyrelsen, Naturstyrelsen, NaturErhvervstyrelsen, Trafik- og Byggestyrelsen, Øhavsmuseet, Kerteminde Kommune, Odense Kommune, Nordfjens KKommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Ejendomsforeningen Danmark, Fritidshusejernes Landsforening, Dansk Ornitologisk Forening og Geodatastyrelsen.

Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.

Vedlagt: Oversigt over sejlrænden udbredelse i Odense Fjord.

